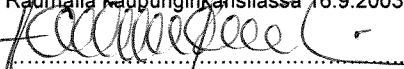

KOKOUSAIKA	15.9.2003 kello 15:00 – 15:50 ja 16:35 – 17:15	
KOKOUSPAIKKA	Kaupunginhallituksen kokoushuone	
OSALLISTUJAT	Eero Laine Aatos Virtanen Pekka Rantanen Kari Halminen Pentti Justen Hanna Marva Aila Nera Kaarina Nurmi Aila Salmela Erja Starck Gunnar Veijalainen Keijo Ahorinta Sari Seimelä Vesa Heino Leea Hiltunen Irma Suonpää Pentti Koivu Tomi Suvanto Sari Sale Hannu Kuismin Kristiina Lehtonen puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja jäsen " " " " " " " " varajäsen " KV:n pj KV:n I vpj saapui klo 15.10 §:n 593 aikana KV:n II vpj saapui klo 15.05 §:n 593 aikana kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtaja hallintojohtaja apulaiskaupunginsihteeri viestintäpäällikkö 18.09.2003 od 35 YI / 2002 OH 027: od 2002	
ALLEKIRJOITUKSET	Eero Laine puheenjohtaja Hannu Kuismin sihteeri	
OTE	§ 598	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Paikka ja aika	Kaupunginkanslia 22.9.2003	
Allekirjoitukset	Gunnar Veijalainen Aatos Virtanen	
PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ Paikka ja aika	Kaupunginkanslia 23.9.2003	
Todistaa	Hannu Kuismin	

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa
Raumalla kaupunginkansliassa 16.9.2003

Hannu Kuismin, apulaiskaupunginsihteeri

Oikeusministeriö

**LAUSUNTO MIETINNÖSTÄ RIKESAKKOMENETTELYN YKSINKERTAISTAMISEKSI
AUTOMAATTISESSA LIIKENNEVALVONNASSA**

KH 598 §

15.9.2003

KAN:

351/2003

Esityslistan liite:

1. Pysäköinninvalvoja Airi Antraiguen ja suunnitteluinsinööri Hannu Lahtisen yhteinen lausunto oikeusministeriölle 11.3.2003

Kaupunginlakimies Harri Holmala 2.9.2003:

Oikeusministeriö pyytää Rauman kaupungin lausuntoa otsikkoasiassa 30.9.2003 mennessä.

Esityksessä rikesakkomenettelystä annettua lakia esitetään muutettavaksi siten, että ajoneuvoa pysäyttämättä havaituista ylinopeusrikkomuksista sekä liikennemerkkien vastaisesta joukkoliikennekaistalla ajosta määrätty rikesakko voitaisiin antaa ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle tai haltijalle ilman, että rikkomukseen käytetyn ajoneuvon kuljettajaa on selvitetty. Tiedoksianto voisi tapahtua postitse tavallisella kirjeellä ajoneuvorekisteristä ilmenevään osoitteeseen. Rikkomukseen syyttömän henkilön olisi vastustettava saamaansa rikesakkoa määrääjassa uhalla, että se jää voimaan ja tulee täytäntöönpanokelpoiseksi. Uusien menettelysäännösten tarkoituksena on helpottaa automaattisessa liikennevalvonnassa paljastuneiden liikenne rikkomusten käsittelyä. Myös huomautusmenettely mainituissa liikenne rikkomustapauksissa olisi mahdollinen siten, että vähäisistä rikkomuksista voitaisiin lähettää kirjallinen huomautus ajoneuvon omistajan tai haltijan rekisteriin merkittyyn osoitteeseen.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan poliisin teknistä valvontaa koskevien säännösten tarkistamista siten, että ne nykyistä paremmin soveltuisivat automaattiseen liikennevalvontaan.

Mietinnössä ehdotetaan myös ajoneuvon rekisteröinnistä annetun asetuksen muuttamista siten, että silloin, kun ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai haltija ei ole luonnollinen henkilö, rekisteriin olisi ilmoitettava merkittävaksi luonnollinen henkilö, joka on ajoneuvon pääasiallinen käyttäjä tai jolla on tiedot ajoneuvoa käyttävistä henkilöistä.

Mietinnössä on selvitetty mahdollisuuksia siirtää automaattiseen liikennevalvontaan liittyviä tehtäviä poliisilta kunnille.

Mietintöön kokonaisuudessaan voi tutustua kaupunginkansliassa.

Rauman kaupungin puolesta on mietinnön valmisteluvaiheessa annettu oheistetun liitteen mukainen lausunto.

Eräänä mahdollisuutena on ajateltu sitä, että toteutettavissa olisi rikesakkomenettelyssä sellainen järjestely, jossa kunnalliset viranomaiset hoitaisivat valvonnan teknisen toteutuksen ja rikesakkomääräyksen postittamisen, mutta vastustaminen olisi tehtävä poliisille ja esitutinnan ajoneuvon selvit-

tämiseksi suorittaisi poliisi. Tällaisestakin yhteistyöstä kuntien ja poliisin välillä olisi säädettävä laissa.

Mietinnön laatinut työryhmä ei ole kuitenkaan tässä vaiheessa päätenyt esittämään sitä, että liikennevalvontaan tai seuraamusten määräämismenettelyyn liittyviä tehtäviä siirrettäisiin poliisilta kunnille. Kunnat voisivat kuitenkin avustaa poliisia paitsi valvontakohteiden valitsemisessa, myös valvonnan teknisessä toteutuksessa, kuten valvontapylväiden ja -ajoneuvojen hankkimisessa sekä niiden asentamisessa. Tämänkin yhteistyön todetaan edellyttävän kuntien omaa halukkuutta tehtävien suorittamiseen ja sitä, että kysymys kustannusten jakamisesta valtion ja kuntien välillä saadaan ratkaistua. Vaihtoehtona kuntien osallistumismahdollisuuksille on selkeästi nähty myös se, että valvonnan laajentamisesta ja tehostamisesta aiheutuvat lisävoimavarat osoitettaisiin poliisille. On arvioitavissa, että menettelystä aiheutuvien henkilökustannusten osalta kokonaistaloudellisesti edullisin ratkaisu olisi se, että poliisi yksi hoitaisi liikennevalvonnan ja rikesakkomennettelyn.

Rauman kaupungin tarvinnee lausunnossaan tuskin pohtia niitä kysymyksiä, jotka järjestelmän toteuttamisessa liittyvät menettelyn kohteeksi joutuvien oikeusturvaan. Käytännön ongelmia tulee kuitenkin todennäköisesti ilmenemään. Myöskään liikennemerkkien vastainen joukkoliikennekaistalla ajo ei juurikaan kosketa Rauman kaupunkia. Toki voidaan myös ajatella säännösten laajentamista muihinkin liikenneerikkomuksiin. Tämä edellyttäne kuitenkin laajempaa uutta pohdintaa.

Mietinnössä on esitetty, että ratkaisujen perusteen tulisi tukeutua liikenneturvallisuuden parantamiseen. Tällöin olisi kyettävä mieltämään, missä määrin ja missä laajuudessa automaattinen liikennevalvonta Rauman kokoisessa kaupungissa sen liikenneverkossa toteutettuna parantaisi liikenneturvallisuutta. Oletettavaa on, että toteutus ei tapahtuisi kertarysäyksellä laajassa mittakaavassa, vaan yhteistyössä poliisin kanssa suunnitellen ja kokemuksia hankkien vähän kerrallaan. Näin kysymyksessä ei myöskään voine olla toiminta, jossa ensisijaisesti ja ainakaan ensimmäisessä vaiheessa tulisi pohtia valvonnan siirtämistä kunnalle. Ylipäätönsä pitäisi varoa järjestelmien luomista, joissa rangaistusluonteisen seuraamuksen määrääminen osoitettaisiin hallinnollisille viranomaisille. Toisaalta kuntien itsehallinnollista asemaa ja oikeudesta määrätä kunnan maankäytöllisestä rakenteesta ajatellen olisi varsin outoa, että joku ulkopuolinen taho määräisi, millaisia laitteita ja missä laajuudessa sijoitettaisiin kunnan katuverkkoon. Liikenneturvallisuuden toteuttaminen yhteiskunnassa ei ole kuitenkaan pelkästään kunnan asia. Laite- ja välinehankintojen kustannusten säilyttäminen yksin kuntien vastattavaksi ei olisi myöskään yhteiskunnan kokonaisvastuuta ajatellen oikea ratkaisu.

Ajatella voitaneen myös järjestelmää, jossa kunnan ollessa hakijana tai suostumuksen antajana mahdollistettaisiin toteutus kunnallisena. Ennen luvan myöntämistä tulisi hankkia myös paikallisen poliisiviranomaisen lausunto. Tämä vaihtoehto edellyttäisi mitä ilmeisimmin myös sitä, että kunta saisi pitää perittävän virhemaksun.

Edellä mainittua taustaa ajatellen tulisi perusratkaisun olla nähdäkseni sellaisen, että laitteiden määrästä ja sijoittelusta päättäisi kunta hankittuaan

sitä ennen ainakin paikallisen poliisiviranomaisen lausunnon. Tarkoituksenmukaista tällöin olisi ilmeisesti myös se, että kunta hankkisi laitteet ja vastaisi niiden pystyttämisestä ja huollosta. Tähän toiminnalliseen osuuteen kuntien tulisi saada valtiolta rahoitusosuus, jonka määräytymisen periaatteet tulisi hyväksyä ennen järjestelmän käytännön toteutusta niin, että niiden voidaan katsoa olevan yhteiskuntaeettisesti ja -poliittisesti kestäviä. itse virhemaksun perintämenettelyä ei tulisi siirtää miltään osin kunnille ilman asianomaisen kunnan hakemusta tai suostumusta.

Ilmeisiä käytännön ongelmia tulee aiheuttamaan myös yhteisöomistajien velvollisuus nimetä joku henkilö rekisteriin ajoneuvon haltijaksi. Ainakaan Rauman kaupungin autojen osalta ei ole aina helppo nimetä sen pääasiallista käyttäjää. Mikäli tällaisena henkilönä rekisteriin merkittäisiin esim. "konetoimiston" toiminnasta vastuussa oleva viranhaltija, tulisi hänestä "automaattinen rikesakkomääräysten vastustaja". Luonnollisesti tilanteeseen liittyisi velvollisuus myös pyrkiä selvittämään, kuka todellinen kuljettaja on ollut. Kunnan kokoisessa oikeushenkilössä tilanteen käytännön hallintaan tulisi liittymään ilmeisiä ongelmia ja myös toimintaa, joka ei välttämättä palvelisi tarkoitustaan. Olisiko mahdollista ajatella, ettei "tietyn kokoisen" oikeushenkilön tarvitsisi nimetä rekisteriin henkilöä ellei auton pääasiallista käyttäjää olisi osoitettavissa. Selvitettävä olisi myös vaihtoehto, jonka mukaisesti maksu perittäisiin aina myös omistajana tai haltijana olevalta oikeushenkilöltä, jolla olisi kuitenkin lakiin perustuva oikeus periä maksu rikkeen tekijältä.

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa oikeusministeriölle yllä olevan lausunnon.

KJ: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä kaupunginlakimiehen ehdotuksen kaupungin lausunnoksi.

Päätös: Hyväksyttiin.